IMMATERIEEL
CULTUREEL
ERFGOED

Diversiteit en immaterieel erfgoed

Omschrijving

Culturele diversiteit was begin deze eeuw één van de leidmotieven bij het realiseren van de *UNESCO-Conventie voor het borgen van Immaterieel Cultureel Erfgoed* (2003). In Vlaanderen wordt in het zog van dit internationaal beleidsinstrument al meerdere jaren actief rond immaterieel cultureel erfgoed gewerkt. Er is een beleid uitgezet en tal van (erfgoed)organisaties, professionele en vrijwilligers, tekenden er al op in en gingen ermee aan de slag. Van Aalter tot Zelzate, Antwerpen tot Hasselt en Brussel. Van vertelcultuur tot dans, muziek, theater, feesten, rituelen, eetcultuur, kweek- en landbouwtechnieken en ambachten.

Maar het beeld van immaterieel erfgoed dat gaandeweg groeit, biedt niet automatisch een spiegel van de levendige (super)diversiteit aan culturele tradities en praktijken in onze samenleving: van oud en jong, van hier en ginder, van de stad en de randstad, en alle hybride en meervoudige mengvormen die erbij zijn gaan horen.

Om het denken over en werken met diversiteit en/in immaterieel cultureel erfgoed aan te jagen en verder te ontwikkelen, werkt het ICE-trekkersnetwerk actief aan de diversifiëring en actualisering van de werking en het beeld van ICE in Vlaanderen/Brussel. Recent vond een **reflectiedag** over dit thema plaats, verscheen een **themanummer** van Volkskunde over ICE en diversiteit en werd de publiekscampagne **#ikschrijfgeschiedenis** afgetrapt.

REFLECTIEDAG DIVERSITEIT EN IMMATERIEEL ERFGOED
Waarom en hoe willen we (wel of niet) werken rond diversiteit in immaterieel erfgoed? Wat zijn visies, drijfveren en struikelblokken? Hoe gaan beleid, onderzoek en praktijk in Vlaanderen (en Nederland) om met immaterieel cultureel erfgoed en/in de (super)diverse samenleving? Wat staat er op het spel? Hoe pakt het beleid dit aan, in Vlaanderen, én in Nederland? Wat is de kijk van UNESCO op diversiteit? En hoe wordt daar vanuit andere hoeken en disciplines op gereflecteerd, of in de praktijk mee omgegaan?

Vragen als deze stonden centraal op de ***Reflectiedag diversiteit en immaterieel erfgoed***, die op 17 maart 2016 door tapis plein vzw, Kenniscentrum Immaterieel Cultureel Erfgoed Nederland en KU Leuven werd georganiseerd.

Doorheen de dag daagden **praktijkintermezzo's** de aanwezigen uit om na te denken: *Hoe divers is het immaterieel erfgoed in (super)divers Vlaanderen, Brussel (en Nederland) nu eigenlijk? Wie komt of stapt bewust in beeld, of juist niet? En waarom? Als een gemeenschap hetgeen wat ze doet of doorgeeft, niet als immaterieel erfgoed benoemt, is het dat dan ook niet? En (hoe) moeten we hier in de toekomst mee aan de slag?* Een reflectiedag met verschillende bijdragen door onderzoekers, beleidsmedewerkers en praktijkdeskundigen uit verschillende disciplines en invalshoeken.

Programma

Verslag

- Introductie op de reflectiedag, moderator Sophie Elpers (Meertens Instituut): video - inleiding
- Welkomstwoord, Marc Vervenne (Vlaamse Unesco Commissie): video
- 'Dansen rond cultuur? Over de rol van cultuur in tijden van superdiversiteit', Dirk Geldof (Universiteit Antwerpen): *de opname en hand-outs kan je opvragen via info@immaterieelerfgoed.be.*
- 'Immaterieel cultureel erfgoed & diversiteit. Over verouderde modellen, averechtse effecten en mutaties', Jorijn Neyrinck (tapis plein vzw): video - hand-outs
- 'Culturele diversiteit en het immaterieel erfgoedbeleid in Nederland', Riet de Leeuw (Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap)*:* video - hand-outs
- 'Diversiteit in het Vlaamse immaterieel erfgoedbeleid', Hans van der Linden (Departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media): video - hand-outs
- 'De uitdagingen van hybriditeit en superdiversiteit', Albert van der Zeijden (Kenniscentrum Immaterieel Erfgoed Nederland): video - hand-outs
- 'Straattaal als immaterieel erfgoed?', Jasmijn Rana (Universiteit Leiden): video - website Leip
- Statement door Alex van Stipriaan (Erasmus Universiteit Rotterdam): video - statement
- Statement door Kris Rutten (Universiteit Gent): video - hand-outs
- Statement door Rik Pinxten (Universiteit Gent): video
- Debat tussen Alex van Stipriaan, Kris Rutten en Rik Pinxten, geleid door Sophie Elpers: video
- Gedachtewisseling over spraakmakende ervaringen van diverse erfgoedwerkingen uit Vlaanderen en Nederland, met Liesbet Depauw (LECA), Daniëlle Kuijten (Imagine IC), Lieve Willekens (MAS) en Sarah Kaerts (Gezinsbond)*,* geleid door Sophie Elpers: video
- Slotbeschouwing door Sophie Elpers: document
- Verslag over de reflectiedag door Pieter van Rooij en Koen Embregts (Kenniscentrum Immaterieel Erfgoed Nederland): 'Nieuwe uitdagingen voor de UNESCO Conventie immaterieel erfgoed', in: *Immaterieel Erfgoed* 5 (2016) 1, p. 28-35.

VOLKSKUNDE-THEMANUMMER 'Immaterieel cultureel erfgoed en diversiteit'
In een gastredactie van tapis plein vzw, Kenniscentrum Immaterieel Cultureel Erfgoed Nederland en KU Leuven kwam het themanummer 2015/3: 'Immaterieel cultureel erfgoed en diversiteit' van het Volkskunde-tijdschrift tot stand. Deze publicatie bundelt diverse artikels die actuele thematieken en case studies omtrent ICE en diversiteit behandelen. Wetenschappelijk onderzoek, praktijkvoorbeelden en visie en reflectie rond ICE en diversiteit worden vanuit diverse disciplines en benaderingswijzen belicht. Wat in de verschillende bijdragen naar voren treedt is **de zoektocht naar wat diversiteit als centraal uitgangspunt betekent in een context van immaterieel cultureel erfgoed**. Perspectieven omtrent ICE en (super)diversiteit, ICE in een interculturele dialoog, alsook ervaringen met ICE in diverse praktijkverhalen komen aan bod.

Het volledige nummer kan je hier downloaden.
De afzonderlijke bijdragen:

- **INLEIDING**
  - Albert van der Zeijden, Ten geleide
  - Jorijn Neyrinck, Van Onvoltooid Verleden naar Onvoltooide Toekomstige Tijden. Omgaan met immaterieel cultureel erfgoed en diversiteit in een wereld van verandering

    - Riet de Leeuw, Ruimte voor diversiteit. Het Nederlandse immaterieel erfgoedbeleid
- **Thema diversiteit en superdiversiteit**
    - Albert van der Zeijden, Diversiteit, hybriditeit en de Nationale Inventaris Immaterieel Cultureel Erfgoed in Nederland
    - Jasmijn Rana, Taalcultuur in de superdiverse stad: over straattaal als immaterieel erfgoed
    - Peter Reyskens en Joke Vandenabeele, De zin in een parade. Omgaan met diversiteit in de ateliers van Zinneke Parade
    - Catherine Willems, *Nuvttohat,* perfect for feet! Shoe design as cultural heritage
- **Thema diversiteit, dialoog en democratie**
    - Anne Marieke van der Wal, Decolonising South Africa's Heritage Landscape? A Dialogical Approach to Heritage Conservation and Intangible Cultural Heritage in Stellenbosh
    - Alex van Stipriaan, Trots op Nederland. De kracht van mentaal erfgoed
    - Rik Pinxten, Immaterieel erfgoed tussen identiteit en interculturaliteit
    - Kris Rutten en Gert Biesta, Van verleden naar toekomst. Democratie, diversiteit en cultureel erfgoed-in-wording
- **Verhalen uit de praktijk**
    - Evelyne Deceur, Griet Roets en Maria Bouverne-De Bie, Het verknopen van verleden, heden en toekomst. Reflecties vanuit een stedelijke sociaal-artistieke praktijk
    - Lieze De Winne, Het effect van de toenemende diversiteit op het gemeenschapsvormende karakter van de carnavalstraditie. De betrokkenheid van nieuwe Aalstenaars bij het vieren van Aalst Carnaval
    - Joeri Januarius, Living Human Treasures. Vloek of zegen voor de ICE-diversiteit?
    - Lieve Willekens en Sofie De Ruysser, MAS | Museum aan de Stroom. Museum in de stad - Superdiversiteit als een rode draad

#IKSCHRIJFGESCHIEDENIS

#IKSCHRIJFGESCHIEDENIS is een initiatief van het Platform voor Immaterieel Cultureel Erfgoed, het samenwerkingsverband rond www.immaterieelerfgoed.be. Partners zijn tapis plein vzw, LECA, CAG, ETWIE, Het Firmament, Resonant en FARO, met steun van de Vlaamse overheid. Met #ikschrijfgeschiedenis wil het Platform een actueel, levend en divers beeld schetsen van het immaterieel cultureel erfgoed in Vlaanderen en Brussel.

MEER LEZEN

Voor een overzicht van interessante publicaties over (immaterieel) erfgoed, superdiversiteit en hybriditeit: klik hier.

Bestanden

open bestand
open bestand
open bestand
open bestand
open bestand
open bestand
open bestand
open bestand
open bestand
open bestand
open bestand
open bestand
open bestand
open bestand
open bestand
open bestand
open bestand
open bestand
open bestand
open bestand
open bestand
open bestand

open bestand
open bestand
open bestand

Powered by CollectiveAccess